

CZERWIEC NR 6 (82) 1995 R.

ISSN 1233-8494

DORADZTWO ROLNICZE

1995 R.

CENA 30 gr (3.000 zł)

w Grabanowie

W NUMERZE: • Dni Otwartych Drzwi • Agro-Liga 95 • Czy musi być tak brudno • Zwalczanie stonki ziemniaczanej - łącznie z dolistnym nawożeniem • Zwalczanie stonki ziemniaczanej • Notowania z targów i jarmaków • Żywienie krów w okresie letnim • Porady pszczelarskie • Ekonomiczne żywienie trzody chlewnej • Zielonki w żywieniu trzody chlewnej • Sąsiedztwo roślin • Jaja i potrawy z jaj

Zapraszamy do naszego Ośrodka w Grabanowie na "Dni Otwartych Drzwi" w dniu 25 czerwca 1995 r.
Dojazd z Białej Podlaskiej do ODR w Grabanowie autobusem MZK nr 13.
Z dworca PKP do Grabanowa autobus odchodzi o godz. 9⁵⁰ (kurs podmiejski). Plac Wolności godz. 9⁵⁵

Wzorem lat ubiegłych w ostatnią niedzielę czerwca tj. w dniu 25.06.1995 r. Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Grabanowie organizuje "Dni Otwartych Drzwi"

Przewidywany program:

W siedzibach Zespołów Doradztwa Rolniczego:

- - Biała Podlaska ul. Żeromskiego 3

Szkolenie nt "Krzyżowanie towarowe trzody chlewnej i automatyzacja zadawania pasz". Wystawa automatów paszowych

- - Łosice ul. Piłsudskiego 6

Ekspozycja producenta pasz CARGILL Sp. z o.o. z Siedlec połączona z prezentacją automatów paszowych.

- - Parczew ul. Piwonia 50

Wystawa koncentratów, dodatków paszowych i automatów paszowych oraz prowadzenie doradztwa ekonomicznego w zakresie żywienia zwierząt

- - Radzyń Podlaski ul. Międzyrzecka 99 oraz biuro terenowe w Międzyrzeczu Podlaskim ul. Warszawska 20 i Zespół Doradztwa Rolniczego w Wisznicach ul. Warszawska 13

Doradztwo komputerowe w zakresie układania dawek pokarmowych, sporządzania kalkulacji rolniczych, udostępnienie informacji rynkowej i giełdowej, prezentacja filmów rolniczych i udzielanie porad.

Wyjazdy zbiorowe i szkolenia

Specjaliści doradztwa rolniczego z gmin rejonu Łosice, gminy Jabłoń i Biała Podlaska organizują seminaria wyjazdowe do Stacji Oceny Odmian w Ciciborze Dużym zaś z gmin Dębowa Kłoda, Milanow i Podedwórze do Stacji Oceny Odmian w Uhninie.

Specjaliści doradztwa rolniczego z gminy Siemien organizują wyjazd do Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie.

Rolnicy z gminy Czemierniki będą uczestniczyć w wyjeździe do ODR Końskowola.

W tym dniu specjaliści terenowi doradztwa rolniczego z ZDR Radzyń Podlaski w oparciu o prowadzone demonstracje w gospodarstwach rolników przeprowadzą szkolenia praktyczne

W dniu 18.06.1995 r. wyjazd rolników z rejonu Wisznice do gospodarstwa Pana Henryka Oleszczuka zam. Czeputka gm. Sosnówka na seminarium nt. modernizacji budynków inwentarskich. W programie seminarium m.in. zwiedzanie nowo wybudowanej chlewni na pochyłej posiadce, wykład dr L. Mardarowica nt. Modernizacji chlewni, spotkanie przy ognisku .

- W Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Grabanowie planuje się:

- seminarium pszczelarskie - początek godz. 10¹⁵

W seminarium udział weźmie Prezes Polskiego Związku Pszczelarskiego Pan Lech Sęczyk oraz dr Jerzy Marcinkowski pracownik naukowy Instytutu Pszczelarskiego w Puławach.

Dr Marcinkowski wygłosi referat o nowoczesnej gospodarce pasiecznej.

- sprzedaż wydawnictw o tematyce pszczelarskiej
- sprzedaż (wyłącznie na zamówienia) i zbieranie zamówień na matki pszczele
- udzielanie porad w zakresie wdrażania i upowszechniania postępu rolniczego
- doradztwo komputerowe, kredytowe i z zakresu marketingu

Serdecznie zapraszamy

Konkurs "Agro - Liga 95"

W poprzednim numerze "Doradztwa Rolniczego" przedstawiliśmy warunki i cel konkursu "Agro-Liga 95" W tym numerze prezentujemy w ramach "Agro-Ligi 95" sylwetki firm wraz z charakterystyką ich działalności

POL-KRES Spółka Cywilna, Biała Podlaska ul. Orzechowa 2

Spółka Cywilna POL-KRES, która powstała w 1991 roku kontynuuje działalność firmy prywatnej zajmującej się handlem w branży owocowo-warzywniej. Działając jako jedna z pierwszych w Polsce firm prywatnych już w 1978 roku uzyskała pozwolenie na handel hurtowy owocami i warzywami. Głównym przedmiotem działalności gospodarczej spółki jest obecnie handel zagraniczny - przede wszystkim artykułami i przetworami rolno-spożywczymi, a także surowcami,

maszynami oraz innymi artykułami - na zamówienie kontrahentów. POL-KRES rozwija bardzo owocną współpracę z dostawcami holenderskimi, greckimi, hiszpańskimi, duńskimi oraz odbiorcami w krajach WNP. Obecnie firma zatrudnia 150 osób i dysponuje:

1/ gruntami o powierzchni 70.000 m², na których znajdują się:

- magazyny o pow. 12.000 m²
- 2 składy celne o pow. 3.200 m²
- zamrażalnia o pojemności 2.000 ton
- dojrzewalnia bananów o pow. 300 m²

2/ zakładem drzewnym w Międzyrzeczu Podlaskim

3/ przetwórnią owoców i warzyw w Parczewie

4/ 10 samochodami-chłodniami

5/ terenami przeznaczonymi pod inwestycję o pow. 70.000 m²

W najbliższym czasie planowany jest zakup, modernizacja oraz zagospodarowanie magazynów w Łosicach.

Ważnym atutem jest umiejscowienie firmy 40 km od granicy z Białorusią. POL-KRES posiada swoje przedstawicielstwa w Brześciu n/Bugiem, w stolicy Białorusi Mińsku oraz w stolicy Kazachstanu Ałma-Acie, co zapewnia skuteczną i szybką łączność z terenami WNP oraz sprawną realizację kontraktów.

GRANBUD spółka z o.o. 08-200 Łosice ul. Błonie 5A

Firma GRANBUD powstała w czerwcu 1989 r w Platerowie, jako spółka cywilna. Właściciele - Stanisław Pawluk zam. Platerów i Jan Turzyk zam. Łosice. W 1991 roku siedziba firmy została przeniesiona do Łosic. Od marca 1995 r. firma działa jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z kapitałem założycielskim 300.000 zł (trzy miliardy). Prezes zarządu Stanisław Pawluk. W początkowym okresie jako podstawę działalności przyjęto zaopatrzenie rolnictwa w podstawowe środki do produkcji rolnej. Podpisane zostały umowy z Zakładami Azotowymi w Puławach i Zakładami Chemicznymi AZOT w Jaworznie. Przez wszystkie kolejne lata firma rozszerzała asortyment oferowanych towarów podpisując kolejno umowy dystrybucyjne z producentami i dostawcami nawozów i środków ochrony roślin. Powiększana była również paleta asortymentowa. Wprowadzono do sprzedaży pasze i dodatki paszowe, oraz materiały budowlane, jak również w mniejszym zakresie drobne części i ogumienie do maszyn rolniczych. Wraz z rozwojem firmy sukcesywnie rozszerzany był zasięg terytorialny działania. Do magazynu w Platerowie przybywały obiekty w Łosicach, Międzyrzeczu Podlaskim, Janowie Podlaskim, Hołowczycach i Korczewie. We wszystkich tych obiektach prowadzona jest działalność we własnym imieniu. Część magazynów stanowi własność firmy, inne są dzierżawione od GS lub SKR. Lokalizacja punktów sprzedaży na bazach dawnych firm handlowych pozwoliła rolnikom na płynne przejście w inną strukturę zaopatrzenia. Oprócz tego firma była jednym z inicjatorów w Zakładach Azotowych w Puławach tworzenia dwustopniowej sieci dystrybucji nawozów. Pod wpływem między innymi naszych wniosków system ten został wdrożony i od roku 1992 funkcjonuje w całym kraju. W jego ramach firma Granbud objęła swym zasięgiem działania teren całego woj. białkopodlaskiego. Nawiązaliśmy współpracę z 12 firmami na terenie województwa, zarówno prywatnymi jak i spółdzielniami. W tą strukturę zaczęliśmy wprowadzać jako generalny przedstawiciel fabryk nawozów, cały asortyment nawozów budując sieć powiązań pomiędzy firmami i dążąc w perspektywie najbliższego okresu do stworzenia korporacji. W systemie tym na terenie województwa sprzedaliśmy 28 tys. ton nawozów w 1994 r. Przez okres 4 m-cy roku 1995 - 20 tys. ton. W założeniach firmy oraz jednostek współpracujących w sprzedaży wszystkich artykułów do produkcji rolnej jest

pokrycie do końca 1996 r siecią sprzedaży terenu całego woj. , tak aby w każdej gminie znajdował się przynajmniej jeden punkt handlowy oferujący pełen asortyment towarów. Prowadzone są również prace przygotowawcze mające na celu określenie możliwości firmy w uruchomienia przetwórstwa rolnego.

Spółdzielnia Mleczarska "Spomlek" 21-300 Radzyń Podlaski ul. Kleeberga 12

Spółdzielnia jest największym zakładem produkcyjnym w woj. białkopodlaskim. W 1994 r. zatrudniała 585 osób. Prowadzi skup mleka na terenie 4 województw, 33 gmin oraz 452 sołect, za pośrednictwem 127 punktów skupu mleka. Ogółem w 1994 roku skupiła 100.996 tys l mleka co daje dynamikę w porównaniu z rokiem ubiegłym 107,2 %. W roku ubiegłym współpracowała z 13.740 dostawcami w tym 5.157 członkami - kontrahantami, którzy posiadają wieloletnie umowy kontraktacyjne. Spółdzielnia konsekwentnie realizuje od 1990 roku program hodowlany mający na celu poprawę genetyki i zmianę sposobu żywienia w kierunku wzrostu zawartości białka w mleku. Ma to zasadnicze znaczenie ze względu na ukierunkowanie produkcji na przetwórstwo białka. Jego zawartość wzrosła w stosunku do 1990 roku o 0.15 %. Spółdzielnia wspiera swoich dostawców mleka min. przez:

- pomoc w poprawie stanu pogłowia krów
- opiekę weterynaryjną
- udziela członkom niskoprocentowego kredytu
- szkolenia i instruktaże
- pomoc w zakupie pasz, dodatków paszowych i urządzeń chłodniczych

Spółdzielnia przywiązuje ogromną wagę do jakości skupowanego mleka. Stąd też wprowadziła w 1994 roku dodatkową ocenę na zawartość bakterii przy pomocy elektronicznego urządzenia Bactosan.

W 1994 roku wyprodukowano /tys. l, ton /

Wyszczególnienie	1993	1994	dynm
Mleko spożywcze	2.180	2.324	106.6
Śmietana spożywcza	1.149	923	80.3
Masło	1.639	1.511	92.2
Twaróg przemysłowy	275	406	147.6
Twaróg spożywczy	583	454	77.8
Mleko w proszku odtł.	2.271	1.792	78.9
Mleko w proszku pełne	195	483	247.4
Serwatka w proszku	1.172	1.738	148.3
Sery dojrzewające	5.776	7.020	121.5

W 1994 roku Spółdzielnia uzyskała przychód ze sprzedaży ogółem 625.970 mln starych zł tj. o 34.4 % więcej niż w roku ubiegłym.

Spółdzielnia wprowadza na rynek nowe wyroby m.in. ser Gouda, Radamer, jak również inwestuje w ochronę środowiska - budując własną oczyszczalnię ścieków.

Wynikiem uznania dla działań Spółdzielni w kierunku poprawy jakości surowca, gotowych produktów, nowoczesności, osiągnięć finansowych było przyznanie wyróżnienia "Złoty As" przez Polish Corporation

POMORSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZENIOWE GRYF S.A

Oddział Biała Podlaska ul. Reformacka 9
tel/fax 44-39-37

Chcemy przyczynić się do polepszenia Państwa
samopoczucia i zabezpieczyć przyszłość
od finansowych skutków zdarzeń, jakie mogą nastąpić w życiu każdej Rodziny.

ubezpieczamy grupy osób np. sąsiadów lub znajomych i gwarantujemy ochronę ich Rodzin.
W GRYF LIFE można ubezpieczyć siebie i Rodzinę na sumy od 2.000 do 5.000 zł
[20.000.000 do 50.000.000 starych złotych].

GRYF LIFE wypłaca świadczenia w związku z:

- ✓ trwałą utratą zdrowia przez ubezpieczonego spowodowaną nieszczęśliwym wypadkiem,
- ✓ urodzeniem się dziecka,
- ✓ zgonem ubezpieczonego,
- ✓ zgonem małżonka ubezpieczonego,
- ✓ zgonem dziecka ubezpieczonego,
- ✓ zgonem rodziców ubezpieczonego i rodziców małżonka.

Możliwość wpływu na ostateczną postać ubezpieczenia pozwoli Państwu na
wybór takiego wariantu, który będzie najkorzystniejszy pod względem wysokości
składek i zakresu odpowiedzialności oraz zapewni maksimum wygody.

GRYF LIFE. I ŻYJ SPOKOJNIEJ.

POINFORMUJ I DORADZ!
PRACOWNICY ODDZIAŁU
TEL. 44-39-37
AGENCI I POSREDNICY
UBEZPIECZENIOWI

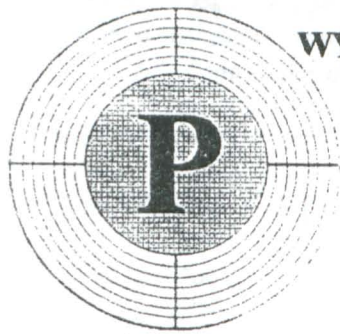

NABLIŻEJ PRZEDSTAWICIELSTWO TU GRYF LIFE

BIAŁA PODLASKA
UL. REFORMACKA 9

DLA ROLNIKÓW

PROPONUJEMY
UBEZPIECZENIE NA ŻYCIE

WYTWÓRNIA KONCENTRATÓW PASZOWYCH 'PASZOMIX'

05-462 Wiązowna k. Warszawy, Stefanówka 4a

Telefon Zakładu 789-03-45, 789-07-22 FAX 789-07-18

**OFERUJEMY DO SPRZEDAŻY
WYSOKOBIAŁKOWE SUPERKONCENTRATY I KONCENTRATY
DLA TRZODY CHLEWNEJ, DROBIU I BYDŁA**

o zbilansowanych składnikach pokarmowych

Receptury zoptymalizowane metodą komputerową i sprawdzone biologicznie. Surowce paszowe i wyroby gotowe systematycznie badane przez specjalistyczne laboratoria. Produkcja pakowana w zaszywane worki papierowe z kolorowymi zawieszkami ułatwiającymi identyfikację.

Ceny konkurencyjne: o 20% taniej od innych producentów!

KUPOJ POLSKIE TEŻ DOBRE, A TANIEJ

CZY MUSI BYĆ TAK BRUDNO ...?

Największe obecnie zagrożenie dla środowiska w małych miejscowościach, wsiach i rozrzuconych osadach wiejskich coraz częściej stanowią ścieki bytowe i gospodarcze oraz odpady stałe. Spowodowane jest to szczególnie wzrastającą ilością zbiorowych wodociągów zapewniających stały dostęp do wody. Gospodarstwa domowe wyposażane są w łazienki, pralki, splukiwane miski ustępowe itp. Realizatorzy instalacji wodociągowej bardzo często pomijają sprawę kanalizacji i zagospodarowania ścieków, stąd też ta duża dysproporcja między rozwojem infrastruktury wodociągowej i sanitarnej. Dla przybliżenia tego problemu pragnę dodać, że w Polsce na ok. 40 tysięcy wsi / 2,4 mln gospodarstw / 17,9 tys. wsi ma system wodociągowy, z czego tylko 1373 ma oczyszczalnię ścieków. Około 1 mln gospodarstw korzysta z wody z centralnych wodociągów, ok 700 tys. korzysta z lokalnych wodociągów, a ponad 700 tys. gospodarstw korzysta ze studni kopalnych. Jedynie 58 tys. gospodarstw / stanowi to 2,4 % ogólnej liczby gospodarstw / podłączonych jest do kanalizacji zbiorowej. Na obszarach zaliczanych do wiejskich mieszka 14 mln osób, którzy "produkują" ponad 1000 mln m³ ścieków, z czego tylko 40 mln m³ jest oczyszczanych w oczyszczalniach ścieków. Reszta idzie do ziemi, do stawów, jezior, do rowów melioracyjnych i niekiedy studni. Wylewiska położone są na obszarze ok 430 ha. Do wylewisk każdej doby wpływa prawie 35 tys. m³ ścieków. Wylewiska są zaprzeczeniem elementarnych zasad higieny, źródłem wielu chorób, zanieczyszczenia ujęć wody pitnej. Bardzo często spotyka się wysypiska śmieci i wylewiska ścieków łącznie w pobliżu ruchliwych dróg i to w miejscach, gdzie był pobierany piach czy żwir bez żadnego zabezpieczenia. Duże nidociągnięcia mają też istniejące osadniki gnilne, które najczęściej są nieszczelne powodując zanieczyszczenie wód gruntowych. Niewielkie zasoby wodne i ich ograniczona dyspozycyjność są również wynikiem nasilających się procesów eufizacji i degradacji wód. Według danych GUS w 30% wodociągów lokalnych oraz w ok. 75 % studni przydomowych wodę oceniono jako "niepewną i złą".

Na dzień dzisiejszy problemem nie rozwiązany jest zagadnienie kanalizacji i budowy oczyszczalni ścieków. Władze gminne sporządzające plany wodno-kanalizacyjne powinny w większym stopniu zasięgać opinii komisji do spraw ochrony środowiska i zdrowia. Komisja taka oprócz oceny spełnienia wymogów dla pojedynczej nieruchomości oceni także, w jaki sposób będzie ono oddziały-

wało na nieruchomości leżące w pobliżu. Zadaniem komisji jest również udzielanie ludności porad i wskazówek na ten temat. Spełnienie tych obowiązków oraz rozpatrywanie przez komisję budowlaną podań o zezwolenie na budowę jest znacznie ułatwione, jeśli gmina dysponuje dokumentacją planistyczną. Planowanie przez gminę instalacji wodno-kanalizacyjnych powinno być prowadzone na trzech szczeblach: gminy, określonego obszaru i dla pojedynczych nieruchomości.

Prawidłowe rozwiązanie tego problemu zależy od wielu czynników, między innymi takich jak:

- *zaangażowanie mieszkańców wsi,*
- *zapoznanie się z istniejącym stanem urządzeń do oczyszczania ścieków we wsi,*
- *rozważenie wszystkich uwarunkowań, czy możliwe jest oczyszczanie ścieków w poszczególnych gospodarstwach, czy też niezbędna jest budowa kanalizacji i oczyszczalni,*
- *rozpoznanie miejsc pod lokalizację obiektów oczyszczalni ścieków,*
- *wybranie właściwej firmy projektowej /na drodze przetargu/ i rozwiązań oczyszczania ścieków nie tylko pod kątem kosztów budowy, ale z uwzględnieniem efektów oczyszczania i kosztów eksploatacji,*
- *opracowanie planu finansowania inwestycji,*
- *opracowanie i zatwierdzenie dokumentacji,*
- *ustalenie, kto będzie eksploatował system oczyszczania po jego wybudowaniu,*
- *wybudowanie obiektów oczyszczalni ścieków i kanalizacji,*
- *uruchomienie i przekazanie oczyszczalni do eksploatacji.*

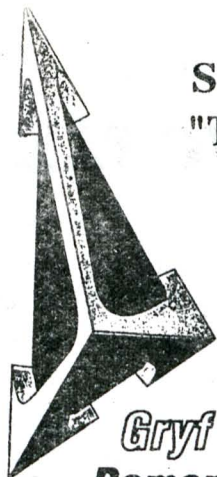
Instalacje wodno-kanalizacyjne są inwestycjami kosztownymi i obecnie wiele gospodarstw nie stać na całkowite pokrycie kosztów. Samorządy gmin powinny zabiegać o środki z różnego rodzaju fundacji wspierających rozwiązanie tego problemu.

Należy pamiętać, że najlepsze rozwiązanie, to rozwiązanie proste zapewniające określone, wymagane efekty oczyszczania, dostosowane do lokalnych warunków i możliwości wykonania oraz utrzymania w trakcie eksploatacji.

Na podstawie seminarium
"Sanitacja wsi"
oprac. mgr inż. B. Fiłatiuk

TELEWIZJA POLSKA S.A.
ODDZIAŁ W SZCZECINIE

SZCZECIŃSKA FUNDACJA
"TALENT • PROMOCJA • POSTĘP"

Gryf
Pomorski '94

DYPLOM

KAPITUŁA KONKURSU "GRYF POMORSKI '94"
PRYZNAJE

Polifosce 8 NPK

Zakładów Chemicznych Police

TYTUŁ

Produkt Roku '94

PREZES
SZCZECIŃSKIEJ FUNDACJI
"TALENT • PROMOCJA • POSTĘP"

JACEK PIECHOTA

DYREKTOR
TVP S.A. SZCZECIN

JACEK KAMIŃSKI

ZAKŁADY CHEMICZNE "POLICE"

72-010 POLICE

ul. Kuźnicka 1

*Produkują i oferują wysokiej jakości
nawozy granulowane*

<u>Azotowe</u>	- Mocznik	N 46
<u>Wieloskładnikowe</u>	- Polidap - Fosforan amonu	NP 18-46
	- Polifoska 6	NPK 6-20-30
	- Polifoska 8	NPK 8-24-24
	- Polifoska 15	NPK 15-15-15
	- Polifoska 15 + Mg	NPKMg 15-15-15-2
	- Polimagi	NPKMg o różnych formułach i zawartości 8% MgO

Zalety naszych nawozów:

- Sprawdzona wysoka jakość
- Wysoka koncentracja składników odżywczych
- Stała proporcja składników nawozowych w granulce
- Dobra rozpuszczalność w wodzie
- Prawidłowa, wyrównana granulacja
- Łatwa dostępność dla roślin przyswajalnych form makroelementów
- Niska cena jednostkowa czystego składnika w masie nawozu
- Duża efektywność nawożenia

**Mamy nadzieję, że po zapoznaniu się z ofertą
zdecydujecie się państwo na zakup naszych nawozów**

Zwalczanie stonki ziemniaczanej łącznie z dolistnym dokarmianiem.

Łączne stosowanie pestycydów z nawozami dolistnymi stosuje coraz więcej rolników. Jest to spowodowane kilkoma czynnikami:

- upowszechnienie się stosowania ochrony ziemniaka przed chorobami i szkodnikami
- coraz szersze wprowadzanie nawozów dolistnych, dzielenie dawek nawozowych i dawek środków ochrony roślin
- poszukiwanie technologii uprawy ziemniaka dających oszczędność materiałową i robocizny
- lepsza organizacja pracy w gospodarstwie w okresie spiętrzenia prac polowych
- możliwość zmniejszenia przejazdów, zmniejszenia strat spowodowanych ugniataniem mechanicznym gleby oraz uszkodzaniem roślin
- szybki wzrost cen środków do produkcji rolnej

Dolistne dokarmianie ziemniaka wieloskładnikowymi nawozami można stosować zapobiegawczo i interwencyjnie. Zapobiegawcze dolistne dokarmianie jest stosowane przeważnie razem ze środkami ochrony roślin. Natomiast interwencyjne dolistne dokarmianie stosujemy po wystąpieniu wyraźnych objawów lub po przeprowadzeniu diagnozy chemicznej nie czekając na termin stosowania pestycydu.

Do dolistnego dokarmiania ziemniaka można stosować następujące nawozy: Agromix N Ca Mg, Agromix P K Mikro, Agrosol K, Agrovital K, Basfoliar 6 12 6, Basfoliar 12 4 6, Basfoliar 34, Basfoliar 36 extra, Bonga, Ekolist, Florosol-OCH, Florosol OR, Insol ZBR, Mavit, Mikrowit 1, Mixt 1, mocznik, Plonis 3, siarczan magnezu, Solubor DF, Tytanit.

Zabieg opryskiwania mieszaniną należy przeprowadzić wtedy, gdy spełnione są następujące warunki:

- temperatura powietrza wynosi maksymalnie 20 °C,
- dzień jest pochmurny
- względna wilgotność powietrza wynosi powyżej 60%
- rośliny są całkowicie osuszone z deszczu lub rosy,
- rośliny mają dobry turgor i są zdrowe
- opryskiwać tylko wieczorem po zakończeniu oblotu przez pszczoły
- mieszaninę wykonać bezpośrednio przed opryskiem
- dawka azotu przy dolistym stosowaniu mocznika nie powinna przekraczać 7 kg N/ha w 250 l wody
- w przypadku stosowania siarczanu magnezu (max. 5%) łącznie z mocznikiem nie stosować nawozów mikroelementowych,
- najpierw rozpuszczamy mocznik w zbiorniku (przy stałym pracującym mieszadle), następnie dodajemy nawozy dolistne rozpuszczone w 5-6 l wody oraz pestycydy rozpuszczone w wodzie wg zaleceń ich stosowania w najmniejszej zalecanej dawce, ponieważ w połączeniu z azotem działają one silniej.
- po dodaniu wszystkich komponentów roztwór w zbiorniku dopełnia się wodą do pożądanej objętości.

Nie przestrzeganie któregokolwiek z powyższych warunków może spowodować brak skuteczności działania mieszaniny oraz uszkodzenie lub zniszczenie opryskiwanych roślin.

Ze względu na zmieniającą się trwałość roztworu należy zachować szczególną ostrożność w przypadku łącznego stosowania insektycydu mieszaniny BANCOL 50 WP z nawozami dolistnymi.

Na podstawie materiałów IOR i IUNG opracował:

Gł. specj. ODR Grabanów

A. Matuszewski

Zwalczanie stonki ziemniaczanej

Duży udział powierzchni uprawy ziemniaka w naszym województwie powoduje, że stonka jako najważniejszy szkodnik tej rośliny powoduje corocznie istotne straty i jej zwalczanie ma duże znaczenie gospodarcze. Nasilenie jej występowania jest ściśle uzależnione od warunków meteorologicznych panujących w danym rejonie. Bardzo ważny jest też rozkład temperatur w okresie rozwoju stonki ziemniaczanej. Optymalna temperatura dla rozwoju stonki wynosi ok. 25°C. Owad bardzo szybko wtedy dojrzewa i

rozmnaża się. Larwy wylęgają się z jaj już po 5 dniach. Jeżeli rozkład temperatur jest niekorzystny (niższa temperatura), to rozwój szkodnika jest rozciągnięty w czasie. Na plantacji znajdują się wtedy wszystkie stadia rozwojowe stonki co utrudnia jej zwalczanie, ponieważ stosowane insektycydy mają ograniczony okres działania i mogą być nieskuteczne na wszystkie stadia.

Podstawową metodą ochrony plantacji ziemniaka przed stonką ziemniaczaną jest stosowanie chemicznych środ-

ków ochrony roślin. Zwalczanie stonki polega głównie na niszczeniu larw, których nasilenie decyduje o zniszczeniu liści i łodyg ziemniaka. Zniszczenie części nadziemnej roślin powoduje znaczną obniżkę plonu i zdrobnienie bulw. Masowego pojawu larw trzeciego (L₃) i czwartego (L₄) podstadium należy spodziewać się w trzeciej dekadzie czerwca i pierwszej lipca, ale zależne jest to od temperatury panującej w danym rejonie. Termin wykonania zabiegu zwalczającego stonkę zależy od tego jakim preparatem dysponujemy. Stosując insektycydy o natychmiastowym totalnym działaniu jak pyretroidy, fosforoorganiczne lub karbaminiany, najlepsze efekty zwalczania uzyskuje się wykonując zabieg w okresie masowego pojawu larw trzeciego podstadium.

Wcześniej wykonane opryski jest niecelowe, zwłaszcza gdy temperatura jest niekorzystna dla rozwoju owada i na roślinach znajdują się jeszcze liczne złoża jaj, których te preparaty nie niszczą.

Nowe bezpieczniejsze dla środowiska, selektywne preparaty (inhibitory chityny i biopreparaty) cechuje odmienny sposób działania. Działanie w/w preparatów nie jest natychmiastowe, ale wydłuża się w czasie. Szkodnik po spożyciu liści z preparatem żyje jeszcze kilka dni, ale już nie żeruje i nie przyjmuje pokarmów, a ginie po kilku dniach.

Biopreparaty i inhibitory chityny należy stosować na plantacji w czasie wylęgu larw pierwszego (L₁) i drugiego (L₂) podstadium, ponieważ część tych preparatów działa hamująco na wytwarzanie chityny i hamuje przechodzenie z jednego podstadium w następne, a małe i młode organizmy są bardziej wrażliwe na pestycydy. Jeżeli zaistnieje konieczność wykonania powtórnego zabiegu, należy pamiętać o przemiennym stosowaniu insektycydów celem ograniczenia form odpornych.

Zwalczanie stonki ziemniaczanej polega głównie na niszczeniu larw, jednak w momencie wystąpienia masowego pojawu chrząszczy należy je zwalczać zwłaszcza na plantacjach odmian wczesnych.

Przed zabiegiem należy zbadać opryskiwacz na stole atestacyjnym, ponieważ jakość wykonania zabiegu jest rzeczą równie ważną jak dobór preparatu i termin wykonania zabiegu. Należy też dokładnie przeczytać instrukcję stosowania danego preparatu podaną na opakowaniu i stosować się ściśle do jej zaleceń. Nie należy używać do oprysku preparatów niewiadomego pochodzenia oraz zapakowanych w inne niż oryginalne opakowania producenta.

Poniżej podaję preparaty zalecane do zwalczania stonki ziemniaczanej.

Nazwa preparatu	Dawka na ha	Karen- cja w dniach	Prewen- cja dla pszczoł	Uwagi	
Nomolt 150 SC	0,25 l	14	0	Inhibitory chityny do zwalczania larw stonki. Działają niezależnie od temperatury	
Andalin 250 EC*	0,2-0,25 l	14	0		
Ekos	0,2-0,25 l	14	0		
Novodor	2,0-4,0 l	0	0	Preparaty bakteryjne głównie do zwalczania larw działają niezależnie od temperat.	
M-trak*	3,0-4,5 l	0	0		
Bancol 50 WP	0,3-0,4 kg	21	6 godz.	Do zwalczania larw i chrząszczy. Działa dobrze w temperaturze powyżej 10 °C	
Decis 2,5 EC	0,2-0,3 l	7	1 godz.	Pyretroidy do zwalczania larw i chrząszczy. Stosować przy temperaturze powietrza poniżej 20 °C.	
Fastac 10 EC	0,08-0,1 l	7	1 godz.		
Fury 100 EC	0,1 l	14	3 godz.		
Karate 25 EC	0,2-0,3 l	7	1 godz.		
Ripecord 10 EC	0,25-0,3 l	14	3 godz.		
Sherpa 10 EC	0,25-0,3 l	14	3 godz.		
Sumi Alpha 50 EC	0,2-0,25 l	14	1 godz.		
Sumicidin 20 EC	0,3-0,4 l	7	1 godz.		
Alfamor 05 SC*	0,2 l	7	1 godz.		
Marshal 250 EC	1,0-1,5 l	7	7 dni		Karbaminiany działają skutecznie w temp. powyżej 15 °C
Propotox M pl.	3,0-4,0 l	7	6 godz.		
Sevin XLR Plus	1,5 l	7	-		
Ekalux 25 EC	0,75-1,0 l	30	14 dni	Związki fosforoorganiczne działają podobnie jak karbaminiany	
Enolofos	0,5-0,75 l	14	6 godz.		
Zolone	1,5-2,0 l	15	3 godz.		

* - preparaty w trakcie rejestracji

Na podstawie materiałów IZ Bonin

Gł. specj. ODR Grabanów
oprac: A. Matuszewski

Targowiskowe ceny rolnicze w kraju

od 8 do 13 maja 1995r.

Lp	Województwo	Targowisko	Pszennica	Żyto	Jęczmień	Ziemia ki	Prosięta	Jaja	Jabłka	Cebula
	Jedn. miary		tys. zł /dt	tys. zł /dt	tys. zł /dt	tys. zł. /dt	tys. zł. para	tys. zł. /szt.	tys. zł. /kg	tys. zł. /kg
		min.	34	22	26	20	80	0.10	0.70	1.30
		max.	50	42	50	120	155	0.50	2.00	3.00
		średnie	40	29	37	69	110	0.18	1.34	1.91
		odchylenie standard	3	4	4	19	15	0.04	0.25	0.23
1	Biała Podlaska	Biała Podlaska	39	25	40	50	95	0.20	1.35	2.00
2	Biała Podlaska	Międzyrzec Podl.	40	28	39	48	105	0.16	1.05	1.80
3	Białystok	Siemiatycze	37	26	37	50	120	0.13	1.50	2.20
4	Białystok	Suchowola	38	25	36	40	90	0.13	1.50	2.20
5	Bielsko Biała	Wadowice	48	42	48	75	150	0.25	1.50	3.00
6	Chełm	Chełm				80	100	0.18	1.40	2.00
7	Chełm	Krasnystaw	35	26	33	55	85	0.14	1.20	1.80
8	Ciechanów	Raciąż	40	27	40	50	155	0.13	1.25	1.40
9	Gdańsk	Kościerzyna	44	29	40	70	88	0.17	1.15	1.55
10	Jelenia Góra	Jelenia Góra	45	30	38	120	85	0.18	1.50	2.00
11	Jelenia Góra	Kamienna Góra	40		35	80	120	0.18	1.40	1.80
12	Kalisz	Krotoszyn	38	24	36	60	110	0.20	1.40	1.80
13	Kielce	Jędrzejów	38	30	40	60	100	0.16	1.40	2.00
14	Kraków	Krzyszowice	37	35		90	143	0.17	0.80	1.90
15	Kraków	Proszowice	38	35	39	65	120	0.19	1.40	
16	Legnica	Głogów	38		37	83	95	0.18	1.00	2.00
17	Legnica	Jawor	35		30	95	113	0.17	1.25	1.60
18	Łomża	Ciechanowiec	37	28	34	20	100	0.15		
19	Łomża	Kolno	44	27	38	45	100	0.15	2.00	2.20
20	Lublin	Piaski	35		32	42	100	0.14	1.40	1.60
21	Lublin	Ryki	42	31	38	57	115	0.17	1.00	2.00
22	Nowy Sącz	Nowy Targ	50	40	50	70		0.25	1.50	2.00
23	Nowy Sącz	Nowy Sącz	40	36	38	70		0.20	1.40	1.60
24	Opole	Kędzierzyn				120	115	0.19	1.20	2.00
25	Ostrołęka	Ostrołęka	40	32	36	60	100	0.15	1.00	2.00
26	Płock	Sierpc	38	24	38	58	135	0.17	1.50	1.90
27	Płock	Gostynin	40	25	36	68	120	0.17	1.00	2.00
28	Poznań	Gniezno	40	30	40	65	112	0.17	1.40	1.80
29	Poznań	Grodzisk Wlkp.	39	26	35	75		0.20	1.50	1.50
30	Przemyśl	Przemyśl	35		31	40	110	0.14	1.20	2.00
31	Przemyśl	Przeworsk	35		32	50	95	0.15	1.00	2.00
32	Radom	Zwoleń	42	32	40	65	100	0.15	0.70	2.00
33	Rzeszów	Mielec	43	37	40	80	120	0.16	1.40	1.90
34	Siedlce	Łuków		30	36	38	145	0.17	1.15	1.90
35	Siedlce	Sokołów	40	28	40		100	0.16	1.15	1.90
36	Skierniewice	Brzeziny	46		44	70	120	0.18	1.00	2.00
37	Skierniewice	Skierniewice	40	31		65	110	0.15	1.30	1.80
38	Suwałki	Olecko	39	29	36	60	115	0.16	1.65	1.90
39	Suwałki	Suwałki	40	28	38	50	110	0.16	1.80	1.80
40	Szczecin	Stargard	37	22	32	90	90	0.18	1.40	1.50
41	Tarnobrzeg	Opatów	36		35	50	80	0.18	1.00	1.80
42	Wałbrzych	Bystrzyca	36		26	90	100	0.20	2.00	2.10
43	Warszawa	Góra Kalwaria	42	26	35	70	120	0.20	1.20	2.00
44	Warszawa	Grodzisk Mazow.	46	25		70	130	0.50	1.50	2.20
45	Włocławek	Skrwilno		30	39	55	120		1.50	2.00
46	Włocławek	Aleksandrów Kuj.	37	29		85		0.16	1.20	1.70
47	Zamość	Tomaszów Lub.	35		35	40	90	0.10	1.20	1.30
48	Zamość	Zamość	34		33	55	100	0.13	1.40	1.90
49	Zielona Góra	Żagań	45	23	40	80	80	0.20	1.60	1.80

NOTOWANIA Z TARGÓW I JARMARKÓW
SPORZADZONE PRZEZ OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W GRABANOWIE

(Ceny w zł za jednostkę)

Wyszczególnienie	J.M.	Wisznice	Parczew	Łosice	Piszczac	Radzyn Podl.	Międzyrzec Podl.	Biała Podl.
		22.05.1995 poniedziałek	23.05.1995 wtorek	24.05.1995 środa	24.05.1995 środa	24.05.1995 środa	25.05.1995 czwartek	25.05.1995 czwartek
pszenica	c	36	36 - 38	38	38 - 40	40	-	40
pszenżyto	c	-	-	-	-	38	-	40
żyto	c	27	27 - 28	26	26 - 27	28 - 30	-	30
jęczmień	c	35	35 - 36	35	36	35 - 38	-	-
owies	c	36	35	38	38 - 40	38 - 40	-	-
mieszanka zbozowa	c	37	-	-	38	-	-	40
łubin	c	-	-	-	60 - 100	-	-	-
ziemniaki sadzeniaki	q	13	25	-	-	-	-	-
ziemniaki	c	-	60	-	50	45	45	55 - 65
prosięta 10-15kg	para	90	130 - 140	110	90 - 100	80 - 120	-	-
prosięta pow. 15 kg	para	110	140 - 150	130	100 - 140	130 - 150	-	200
krowa	szt.	1100	-	-	1200-1300	1250	-	-
krowa z cielakiem	szt.	-	-	1200-1650	1250-1400	-	-	-
koń roboczy	szt.	-	-	-	2500	2500-3400	-	-
otręby pszenne	c	-	-	34	-	-	-	-
otręby żytnie	q	-	-	30	-	-	-	-
jaja	szt.	0,16	0,17 - 0,20	0,13	-	0,16-0,18	0,16 - 0,18	0,2
jabłka	kg	0,6 - 1,5	0,8 - 1,5	1	1,2 - 1,6	0,8 - 1,5	0,6 - 1,5	1,2 - 1,6
cebula	kg	1,80	2,00	2	1,80	1,5 - 1,8	1,5 - 1,8	2,00
sałata	szt.	-	-	0,25	-	0,3 - 0,4	0,25 - 0,30	-
rzodkiewka	peczek	-	-	-	-	0,4 - 0,6	0,40	-
marchew	kg	-	1,20	1,40	-	1,0 - 1,2	1,00	1,50
pietruszk	kg	-	-	2,00	-	1,20	-	-
ziemniaki	kg	-	0,80	-	-	-	0,70	-
pieczarki	kg	-	3,00	-	-	3	-	-
kapusta młoda	główka	-	-	-	-	-	1,50	-
pomidory	kg	-	5	-	-	-	-	-
ogórki	kg	-	2,5 - 3,5	-	-	-	-	-
orzechy włoskie	kg	-	-	-	-	3	-	-
pomidor -sazonki	szt.	-	-	-	-	0,4 - 0,5	0,30	-
papryka - sadzonki	szt.	-	-	-	-	-	0,30	-
kalafior - sadzonki	peczek	-	-	-	-	-	0,8 - 1	-
kapusta - rozsada	peczek	-	-	-	-	0,5 - 0,6	0,6 - 1	-

Wisznice: zboża -	podaż mała	popyt	średni	Łosice: zboża	podaż duża	popyt duży
prosięta -	podaż mała	popyt	mały	prosięta -	podaż duża	popyt duży
Parczew: zboża -	podaż średnia	popyt	średni			
prosięta -	podaż mała	popyt	mały	Radzyn: zboża -	podaż średnia	popyt duży
Piszczac: zboża -	podaż mała	popyt	średni	Podlaski: prosięta -	podaż duża	popyt średni
prosięta -	podaż średnia	popyt	średni			
Biała: zboża -	podaż mała	popyt	mały	Międzyrzec: zboża -	podaż brak	popyt brak
Podlaska: prosięta -	podaż mała	popyt	mały	Podlaski: prosięta -	podaż brak	popyt brak

Żywnienie krów w okresie letnim

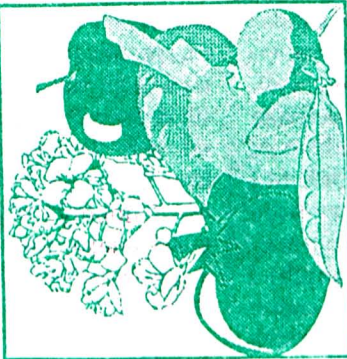
Zielonka z racjonalnie nawożonych i użytkowanych pastwisk jest najlepszą i najtańszą paszą dla krów mlecznych. W swoim składzie zawiera stosunkowo dużo białka, mało włókna, suchej masy i niektórych składników mineralnych głównie sodu i fosforu. Spasając zielonkę nie stosujemy żadnych ograniczeń, ponieważ trudno byłoby ją odmierzać lub odważać. A rozpowszechniony jest pogląd, że składniki pokarmowe zawarte w zielonce jeśli nawet są w nadmiarze - organizm zwierzęcy w jakiś tam sposób wykorzysta. Do wyjaśnienia jest tylko sprawa dodatku pasz treściwych dla krów wysokoprodukcyjnych otrzymujących zielonkę do woli. Zadajemy sobie pytanie, czy na dobrym pastwisku należy podawać paszę treściwą krowie o wydajności 14 l mleka, a może dopiero powyżej 18 litrów. Przy skarmianiu zielonki do woli występuje zawsze duża dysproporcja między spożyciem węglowodanów (jednostek owsianych) i białka. Dla krów wysokowydajnych w zielonkach często nie wystarcza energii. Brak dostatecznej ilości jednostek owsianych w dziennej diecie jest powodem chudnięcia bydła na pastwisku. Z kolei, gdy trawa jest zbyt młoda,

występują biegunki dlatego konieczny jest dodatek słomy. Wiadomo z praktyki, że najczęściej dostępną paszą treściwą jest śruta zbożowa. Nie jest to jednak pasza odpowiednia, ponieważ oprócz energii zawiera sporo białka, które i tak w nadmiarze występuje w zielonce. Zalecanymi paszami energetycznymi są wysłodki buraczane suszone, śruta kukurydziana, paszowy tłuszcz sypki ERAFET z dodatkiem mieszanki mineralnej. Przy wysokości 15-25 cm spasana zielonka umożliwi produkcję 18 l mleka i przy tej wydajności ze względów ekonomicznych nie powinno się dokarmiać paszami treściwymi wysokoenergetycznymi, przy zapewnieniu stałego dostępu do słomy i soli lizawki. Krowy muszą mieć stały dostęp do wody. Okresowe niedobory wody pitnej powodują zmniejszenie wydajności mleka. Ilość wody wypitej przez krowę wynosi w ciągu doby 50-60 litrów a w upalne dni dochodzi nawet do 80 litrów.

A. Strącicka

FUSILADE SUPER

ZENECA Agrochemicals

HERBICYD
DO ZWALCZANIA PERZU
ORAZ INNYCH CHWASTÓW
JEDNOLIŚCIENNYCH

ZASTOSOWANIE

- x Rośliny rolnicze
 - buraki
 - ziemniaki
 - rzepak
 - strączkowe
- x Sady i jagodniki
- x Warzywa i rośliny zielarskie

FUSILADE SUPER:

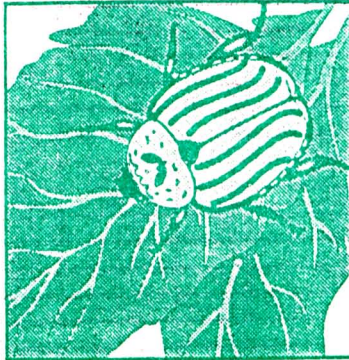
- x Duże możliwości stosowania - 60 gatunków roślin uprawnych
- x Szeroki zakres działania
- x Długotrwałe i skuteczne działanie
- x Owocna inwestycja i gwarancja wysokich zbiorów

FUSILADE JEST LEPSZY !

KARATE 025 EC

ZENECA Agrochemicals

PREPARAT OWADOBÓJCZY
ZWALCZAJĄCY
SZEREG GROŹNYCH
SZKODNIKÓW
W OCHRONIE ZIEMNIAKÓW
SKUTECZNIE ZWALCZA
STONKĘ ZIEMNIACZANĄ

KARATE

- x Działa szybko i skutecznie
- x Niski koszt zabiegu

**KARATE
UDERZA RAZ !**

Porady pszczelarskie

W czerwcu, w rodzinach pszczelich, jest największa ilość czerwiu. Najwięcej też miodu pszczoły zużywają na swoje potrzeby. Całoroczne zapotrzebowanie na pokarm szacuje się na 90 kg miodu i 30 kg pyłku, a od pierwszego oblotu do połowy czerwca, rodzina zużywa przeciętnie 30 kg miodu i 15 kg pyłku. W czerwcu mogą już panować upały. Jeśli więc trwa pożytek, ważne jest pełne otwarcie wylotów. Nie ma bowiem wtedy obawy wystąpienia rabunku, a duży wylot ułatwia pszczołom wentylowanie gniazda. Zbyt słaba wentylacja powoduje zwiększenie stężenia CO₂ w gnieździe, co niekorzystnie wpływa na rozwój czerwiu. Wzrost koncentracji CO₂ o 3% w stadium larwalnym, jest przyczyną skrócenia języczka dorosłej pszczoły, a w fazie poczwarki - ogólnego zmniejszenia wielkości pszczoły.

W czerwcu przeprowadza się przeważnie pierwsze miodobranie. Najlepiej jest wykonać je tuż przed końcem pożytku.

Jeśli jast on obfity, to trzeba miód odebrać wcześniej, aby zapewnić pszczołom miejsce do składania nakropu.

Przed podjęciem decyzji o miodobraniu trzeba zorientować się, czy miód jest już dojrzały. Jeśli plastry są poszyte w połowie, uważa się, że można je już wirować. Jeżeli jednak trwa intensywny pożytek i przy potrząśnięciu ramką miód leje się z otwartych komórek, to lepiej jest zabierać wyłącznie plastry prawie całkowicie poszyte. Dojrzałość odwirowanego miodu poznaje się po charakterystycznym stożku, który tworzy się przy jego przelewaniu.

Czerwiec jest najlepszym miesiącem do wychowu i unasieniania matek pszczelich. Trwające naturalne pożytki, obfitość pyłku, dużo młodych pszczoł w rodzinach, oraz naturalna pora rójek zapewniają, że w tym czasie pszczoły wychowują matki najbardziej dorodne. Matka wychowana przez pszczoły w dobrych warunkach, osiąga rozwój fizyczny taki, jak matka rojowa lub z cichej wymiany. Prawdopodobieństwo powstania w rodzinie pszczelej nastroju rojowego, a także w dalszym etapie wydania przez nią roju, nie jest jednakowe w ciągu całego sezonu produkcyjnego, lecz się zmienia. Wiadomo obecnie, że główne nasilenie rójek przypada na okres od połowy czerwca. Wyraźnie częściej wchodzi w nastrój rojowy i w dalszym etapie roją się rodziny z matkami trzyletnimi, niż z dwu lub jednorocznymi.

Dla uniknięcia nastroju rojowego, zalecenia gospodarki pasiecznej mówią o potrzebie dążenia do tego, by rodziny nie miały matek starszych niż dwuletnie. Niewskazane jest także poddawanie rodzinom matek pochodzących z linii skłonnych do rójki. Utrzymywanie w rodzinie matki star-

szej jest uzasadnione tylko wtedy, jeżeli jest ona dla nas cenna ze względu na walory hodowlane jej potomstwa np;

- *wysoka produkcyjność miodowa,*
- *mała rojliwość,*
- *łagodność,*
- *układanie zapasów w gnieździe.*

Znaczenie wymiany matek w pasiece nie jest doceniane przez wszystkich pszczelarzy. Tymczasem posiadanie młodych matek, wyselekcjonowanych pod kątem wydajności miodowej, niskiej rojliwości i małej złośliwości, to czynnik, który chyba najbardziej, oprócz wielkości pożytku, decyduje o wynikach pracy pszczelarza. Poza tym matki młode intensywniej czerwują, a rodziny z nimi lepiej zimują i rzadziej wchodzi w nastrój rojowy. Częstość wymiany matek zależy od różnych czynników. Podstawowym jest jakość matki, którą pszczelarz powinien oceniać na podstawie całego sezonu. Poza tym w pasiece, w której matki są eksploatowane szczególnie intensywnie, na przykład w wędrowniej, wykorzystującej kilka pożytków w roku, wymiana powinna być częstsza, nawet coroczna. Za najdłuższy okres użytkowania matki w pasiece produkcyjnej uważa się 3 lata.

Metod poddawania matek rodzinom pszczelim jest wiele, żadna jednak nie zapewnia 100% przyjęć. Skuteczność tego zabiegu zależy od wielu czynników. Jednym z nich jest jakość matki. Bardzo ważne jest też, czy w okresie poddawania matek jest pożytek, oraz jaki jest skład biologiczny rodziny pszczelej. W okresie trwania pożytku pszczoły znacznie chętniej przyjmują nową matkę. Na przykład w czerwcu poddawanie matek jest z reguły uwieńczone sukcesem, podczas gdy w lipcu i sierpniu wiele matek nie zostaje przyjętych. Najchętniej akceptują nową matkę pszczoły młode. Poddawanie matek do odkładów pozbawionych pszczoł lotnych, jest znacznie pewniejsze niż do normalnych rodzin. Przyjmowaniu matek sprzyja również brak czerwiu w ulu.

Zawsze chętniej przyjmowane są matki unasienione niż nieunasienione, dlatego też, w pasiece produkcyjnej powinno się pełnowartościowym rodzinom poddawać wyłącznie matki unasienione.

opracowali specjaliści ODR d/s pszczelarstwa:

Marian Kałabun

Krzysztof Osielski

Ekonomiczne żywienie trzody chlewnej.

W ostatnich kilku latach mojej pracy doradczej coraz częściej spotykam się z zainteresowaniem rolników prawidłowym i ekonomicznym żywieniem zwierząt gospodarskich, a w szczególności trzody chlewnej. Każda pasza zastosowana w żywieniu zwierząt dostarcza białko, aminokwasy, energię, związki mineralne, włókno, witaminy oraz inne składniki.

Aby prawidłowo zbilansować dawkę pokarmową musimy wziąć pod uwagę nie tylko wyżej wymienione składniki ale również zbilansowane aminokwasy takie jak: lizynę, cystynę, tryptofan, metioninę, tyrozynę, argininę odpowiednią ilość witamin (A, D₃, B₁, B₆, B₁₂, C, E) makro i mikroelementy (wapno, magnez, mangan, sód, fosfor, potas, siarkę, cynk, chlor, miedź, żelazo, jod, kobalt, selen, i inne).
Prawidłowo sporządzona dawka pokarmowa daje hodowcy następujące korzyści:

I - w żywieniu tuczników

1. wysokie przyrostyienne tkanki mięsnej.
2. dobre wykorzystanie paszy

3. mniejsze zużycie paszy
4. mniej odkładanego tłuszczu w tuszy
5. dobre wykorzystanie tłuszczu z paszy
6. podwyższoną zdrowotność
7. skrócenie okresu tuczu

II. w żywieniu macior.

1. prawidłowa ruja
 2. zwiększenie płodności i plenności
 3. prawidłowy rozwój płodu
 4. brak martwo urodzonych prosiąt
 5. wydzielanie wystarczającej ilości i jakości mleka w okresie laktacji
 6. mniejszy stres prosiąt przy odsadzaniu od maciory
- Wraz ze wzrostem i dojrzewaniem zwierząt zmienia się zapotrzebowanie na te składniki.
Poniższa tabela przedstawia normy żywienia warchlaków i tuczników.

Ciężar ciała w kg	Średni przyrost dzienny g	Sucha masa kg	Jednostki owsiane	Białko ogólne strawne	Wapń g.	Fosfor g.	Sól kuchenna g.	Lizyna
13,0-15,0	285	0,5-0,6	0,7	85	5	3	2	9
15,0-17,5	360	0,6-0,7	0,8	100	6	4	2	9
17,5-20,0	360	0,7-0,9	1,0	120	7	5	3	11
20,0-30,0	500	1,0-1,2	1,5	180	13	6	3	11
30,0-40,0	625	1,1-1,3	2,0	230	16	7	4	13
40,0-50,0	650	1,3-1,6	2,0	230	16	8	5	13
50,0-60,0	720	1,5-1,9	2,5	290	19	9	6	17
60,0-70,0	720	2,0-2,5	2,5	300	19	11	9	17
70,0-90,0	720	2,3-2,8	3,0	350	22	11	9	19
90,0-120	700	2,4-3,8	3,3	400	24	12	9	19

Znając potrzeby pokarmowe zwierzęcia możemy ułożyć zbilansowaną dawkę pokarmową na podstawie wartości pokarmowej pasz dla trzody chlewnej.

Przykładowe pasze

Pasza	W 1 kg paszy				
	sucha masa g.	jedn.ows.	białka straw. g.	wapń g.	fosfor g.
OKOPOWE					
dynia bez nasion	70	0,08	4	0,2	0,4
ziemniaki parowane	220	0,32	13	0,2	0,5
marchew pastewna czer.	155	0,19	8	0,6	0,5
rzepa ścierniskowa bez liści	85	0,08	6	0,4	0,5
PLEWY					
pszenica	850	0	9	0,7	1,4
NASIONA I ZIARNA					
groch i peluszk	875	1,24	199	0,9	3,9
bobik	875	1,11	228	1,3	4,9
łubin żółty	875	1,07	346	2,4	4,5
jęczmień	875	1,14	84	0,7	3,3
owies	875	0,98	85	1,1	3,6
pszenica	875	1,11	107	0,4	3,6
żyto	875	1,25	77	0,9	3,1
kukurydza	875	1,31	77	0,4	2,4
PASZE POCHODZENIA ZWIERZ.					
krew	200	0,27	170	0,1	0,5
maślanka	60	0,09	23	0,9	0,5
serwatka suszona	900	1,19	89	9,0	6,4
serwatka świeża	55	0,08	7	0,6	0,4
mleko pełne	125	0,26	30	1,2	0,9
PASZE POCHODZENIA PRZEM.					
otręby pszenne	875	0,73	106	1,0	10,4
otręby żytnie	875	0,86	92	1,0	8,7
śruta poekstrakcyjna sojowa	900	1,18	406	2,3	6,9
śruta poekstrakcyjna rzepakowa	900	0,94	289	6,4	10,5
MIESZANKI PRZEMYSŁOWE					
koncentrat Prowit	860	1,00	350	43,0	20,8
mieszanka dla prosiąt P	860	1,00	170	13,1	8,8

Analizując powyższe wartości pasz dochodzimy do wniosku, że ułożenie dawki pokarmowej wyłącznie z pasz gospodarskich jest niewykonalne, dlatego też należy dokupować pasze wysokobiałkowe typu mączki zwierzęce oraz nasiona roślin z dużą ilością białka np: śruta poekstrakcyjna rzepakowa lub sojowa, bobik, łubin żółty. Przed zakupem jakichkolwiek pasz należy policzyć ile kosztuje 1 kg. białka w określonej paszy.

Jeżeli rolnik chciałby uzyskać więcej informacji na wyżej opisany temat proszę o kontakt z Zespołem Doradztwa Rolniczego w Łosicach.

ZDR Łosice mgr inż. Marek Janik

Zielonki w żywieniu trzody chlewnej.

Okres letni sprzyja obniżeniu kosztów produkcji żywca wieprzowego poprzez wykorzystanie w żywieniu - tam gdzie jest to możliwe - zielonek. Białko zielonek jest bowiem najtańszym białkiem możliwym do wyprodukowania w każdym gospodarstwie. Zielonki oprócz wysokiej zawartości białka charakteryzują się również zawartością znacznych ilości witamin i związków mineralnych (zwłaszcza wapnia i fosforu). W żywieniu trzody chlewnej można wykorzystać większość zielonek, pod warunkiem że są one młode, a więc mało zdrewniałe i o niewielkiej zawartości włókna. Najbardziej przydatne są zielonki z roślin motylkowych (koniczyna perska i czerwona, lucerna, seradela), zawierające duże ilości dobrego jakościowo białka. Rośliny te dają wysokie plony, nie drewnieją szybko, są paszą delikatną a przez to chętnie zjadaną. Równie dobrze wykorzystywane są zielonki z niektórych chwastów (pokrzywa), kapusty pastewnej, liści buraków, łubinu, a także zielonki z traw i mieszanek traw z roślinami motylkowymi. Niechętnie zjadana jest zielonka z kukurydzy, słonecznika, rzepaku i rzepiku. Pomimo, że zielonki zawierają duże ilości białka (od 30 do 60 g w 1 kg białka ogólnego), nie mogą one stanowić jedyne uzupełnienia dawki pokarmowej w ten składnik, gdyż zawierają duże ilości włókna, które obniża strawność pozostałych składników pokarmowych. Dzienna ilość zielonek dla poszczególnych grup trzody chlewnej może wynosić:

- - dla loch luźnych i niskoprosnych 5 - 8 kg
- - dla loch karmiących 4 - 6 kg
- - dla knurów 4 - 6 kg
- - dla tuczników do masy ciała 50 kg 1 - 2,5 kg
- - dla tuczników powyżej 50 kg 1 - 5 kg

Przykładowe dawki pokarmowe dla tuczników z udziałem zielonki z traw w kg na 1 sztukę dziennie.

Rodzaj paszy	Masa ciała tuczników (kg)				
	25-31	31-53	53-75	75-96	96-105
Zielonka z traw	1,00	2,00	3,00	4,00	5,00
Śruta pszenna	0,40	0,50	0,60	0,80	1,00
Śruta jęczmienna	0,40	0,50	0,60	0,80	1,00
Śruta żytnia	0,20	0,30	0,60	0,40	0,40
Koncentrat	0,25	0,20	0,20	0,25	0,20
Ekomix S	0,01	0,03	0,03	0,03	0,04

Przy podanym wyżej systemie żywienia zużycie paszy w okresie tuczu 1 sztuki od 25 do 105 kg wynosi: 360 kg zielonki, 26 kg koncentratu o zawartości 300 g białka w 1 kg oraz 200 kg zbóż. Nie stosując zielonek w żywieniu na utuczenie 1 sztuki potrzeba 235 kg zbóż i 50 kg koncentratu. Stosując więc zielonki można zmniejszyć o połowę zużycie drogiego koncentratu i obniżyć ilość skarmianych zbóż. Daje to możliwość obniżenia kosztów poniesionych na produkcję 1 kg żywca, a więc zwiększenie opłacalności tuczu.

Skarmiając zielonki należy jednak pamiętać że:

- przed podaniem zielonki powinny być dokładnie rozdrobione, co pozwoli poprawić ich ilościowe wykorzystanie,
- nie wolno zielonek składować, gdyż łatwo się zagrzewają i mogą wywołać zaburzenia w przewodzie pokarmowym,
- zielonki do dziennej dawki pokarmowej należy wprowadzać stopniowo,
- dla loch przed wyproszeniem należy ograniczyć zielonki do minimum, co pozwoli uniknąć popołogowego zapalenia wymienia.
- zmniejszenie zielonek w dawce należy przeprowadzać stopniowo, aby uniknąć zaparć,
- zielonki należy wycofać z żywienia tuczników na 2 - 3 tygodnie przed ubojem, gdyż wpływają one niekorzystnie na jakość słoniny, powodując jej miękką konsystencję i żółte zabarwienie,
- prosiętom można podawać niewielkie ilości zielonek od 4 tygodnia życia,
- skarmiać należy tylko rośliny młode, świeże i czyste,
- zielonki w dawkach pokarmowych należy zestawiać ze śrutami zbożowymi i koncentratami tak, aby całkowicie pokryć zapotrzebowanie zwierząt na wszystkie, niezbędne składniki pokarmowe.

Gł. specj. ODR Grabanów
mgr inż Cz. Mirczewska

Sąsiedztwo roślin

Uprawa ogrodu metodą biodynamiczną daje znakomite rezultaty ale stawia szereg wymagań takich jak:

- *staranne i dokładne wykonanie poszczególnych prac pielęgnacyjnych i uprawowych,*
- *prowadzenie własnych obserwacji i coroczne robienie planu, uwzględniające płodozmian, zapotrzebowanie rodziny na określone gatunki warzyw oraz sąsiedztwo roślin.*

Poniżej podaję kilka przykładów sąsiedztwa roślin:

Aksamitka - przeciwdziała występowaniu w glebie niektórych nicieni. Sąsiedztwo jej wpływa dodatnio na pomidory, powodując lepszy wzrost roślin i większą liczbę owoców. Aksamitkę można wykorzystać też w szklarni w walce z mączniakiem.

Nasturcja - jest dobrym sąsiedztwem dla rzodkiewki i ziemniaków. Oprysk naparem z nasturcji dobrze wpływa na wszystkie rośliny. Nasturcja rosnąca obok kalafiorów sprawia, że są one dłużej wolne od mszyc. Posiana pod drzewami owocowymi chroni przed bawełnicą. Podobnie jak aksamitka może być stosowana przeciwko mączlikowi w szklarni.

Wrotycz pospolity - chwast rosnący przy drogach odstrasza muchy i motyle. Posadzony wokół domu lub rozłożony w szufladach chroni przed inwazją mrówek. Zawiera dużo potasu, dobrze jest dodawać go do kompostu.

Kapusta - dobrze rośnie w sąsiedztwie cebuli, kopru, rumianku, szalwi. Można sadzić obok siebie późną kapustę i wczesne ziemniaki. Bielinka kapustnika można odstraszyć szalwią, rumiankiem, tymiankiem, miętą - rosnącymi obok kapusty. Nie zaleca się sadzić kapusty obok truskawek.

Kalafior - można sadzić z fasolą lub selerami, które odstraszą bielinka.

Ogórek - znakomicie nadaje się na roślinę obwódkową na grządce, gdzie rośnie kalarepa i sałata lub kalarepa i wczesna włoska kapusta albo selery i sałata lub sałata i rzodkiewka. Ogórek może rosnąć obok fasoli.

Salata - może rosnąć z czerwoną kapustą i brukselką. Dobrze na sałatę wpływa sąsiedztwo marchwi. Można wysiewać sałatę, marchew i rzodkiewkę w jednym rzędku. Sałata wpływa na delikatniejszy smak rzodkiewki. Kilka

główek sałaty może rosnąć wśród truskawek. Na dobrej glebie sałata jest dobrym sąsiedztwem dla cebuli. Natomiast jej sąsiedztwo źle wpływa na pomidory i paprykę.

Fasola - najlepiej rośnie między pomidorami a marchwią. Dobrze rośnie też z burakami, ogórkami, dynią, selerami i porami. Nie powinno się siał fasoli obok cebuli i czosnku. Fasola karłowa wysiana z truskawkami dojrzewa dwa tygodnie wcześniej.

Cebula - najlepiej jest wysiewać ją w jednym rzędku z marchewką. Korzyści z tego sąsiedztwa są obupólne. Cebula odstrasza połyśnicę marchwiankę a marchew śmietkę cebulanek. Na wzrost cebuli dodatnio wpływa kilka roślin cząbrzu, rumianku lub wczesnej sałaty. Cebula jest też dobrym sąsiedztwem dla truskawek, pomidorów, buraków.

Pory - mogą rosnąć w jednym rzędku z selerami lub w sąsiednim obok cebuli. Dobrze też rozwijają się gdy obok rośnie kapusta głowiasta i karłowa fasola. Pory są dobrą rośliną towarzyszącą dla marchwi bo odstrasza ją połyśnicę marchwiankę.

Marchew - dobrze rośnie z grochem, sałatą i szczypiorkiem. Poza cebulą i porami połyśnicę marchwiankę odstrasza aromatyczne zioła: rozmaryn i szalwia. Korzeń marchwi ma lepsze warunki rozwoju jeśli na tej grządce rosły w poprzednim roku soja lub kminek.

Buraki - są dobrym sąsiedztwem dla wielu warzyw a szczególnie dla karłowej fasoli, cebuli, kalarepy, porów. Soja wysiana obok buraków odstrasza mszyce. Na buraki źle wpływa fasola tyczna i gorczyca biała.

Ziemniaki - dobrze odchwaszczają glebę. Można je sadzić naprzemian z rzędkami fasoli, bobu, kapusty. Fasola i len odstraszą stonkę. Kilka roślin chrzanu w ziemniakach zapobiega zarazie ziemniaczanej.

Pomidory - dobrze rosną z pietruszką, wczesną kapustą. Źle natomiast z koprem włoskim, kalarepą, rzodkiewką, sałatą. Pomidory są odporniejsze na gnicie, gdy na grządce jest kilka roślin pokrzywy. Nie powinno się sadzić pomidora pod morelami gdyż hamują ich wzrost. Perz nie lubi sąsiedztwa pomidorów i w ich uprawach nie rozrasta się.

Wiesława Malczewska - specjalistka d/s wgd

Jaja i potrawy z jaj

Jaja należą do produktów o bardzo wysokiej wartości odżywczej - zawierają prawie wszystkie składniki pokarmowe niezbędne do prawidłowego wzrostu i rozwoju organizmu człowieka. W swoim składzie chemicznym

zawierają: pełnowartościowe białko, witaminy A, D, E, witaminy z grupy B, żelazo, łatwo strawny tłuszcz a także w mniejszych ilościach fosfor, wapń, magnez, chlor, sód, siarka. Nie zawierają tylko witaminy C. Najwięcej

składników odżywczych znajduje się w żółtku. Białko zawiera niewielkie ilości witamin z grupy B, niektóre mikroelementy i pełnowartościowe białko o bardzo wysokiej wartości biologicznej. Z powodu białka o tak wysokiej wartości biologicznej jajami możemy zastępować inne produkty zawierające białko np. mięso, wędliny, drób. Mimo tak wielu cennych składników odżywczych nie mogą być one spożywane w nieograniczonych ilościach. Według polskich norm żywienia, opracowanych przez Instytut Żywności i Żywienia dorośli mogą spożywać średnio pół jaja dziennie, zaś dzieci do 5 jaj w tygodniu. To ograniczenie wynika z powodu dużej zawartości cholesterolu w żółtku jaja.

Przepisy na potrawy z jaj:

Pasta z jaj, cebuli i musztardy.

4 jaja, 2 cebule, 2 łyżki musztardy, łyżka oleju, sól.

Ugotowane jaja na twardo posiekać i utrzeć z musztardą i drobno posiekaną cebulą. Doprawić do smaku solą

Pasta z jaj i groszku zielonego konserwowego.

4 jaja, 6 łyżek groszku konserwowego, 2 łyżki majonezu, 2 łyżki mleka, sól

Z ugotowanych na twardo jaj oddzielić żółtka. Żółtka utrzeć z groszkiem konserwowym, majonezem, mlekiem. Dodać posiekane białko jaja, wymieszać, doprawić do smaku solą.

Salatka z jaj, rzodkiewek i szczypiorku

4 jaja, pęczek rzodkiewek, pęczek szczypiorku, pół szklanki śmietany, sól, pieprz.

Ugotowane na twardo jaja pokroić w krążki. Rzodkiewki i szczypiorek umyć i rozdrobnić. Jaja połączyć z warzywami i śmietaną. Przyprawić do smaku solą i pieprzem.

Salatka z jaj, świeżych ogórków i cebuli

4 jaja, duży ogórek świeży, duża cebula, 2 łyżki oleju, sól, pieprz

Ugotowane na twardo jaja oraz ogórek i cebulę pokroić w kostkę. Wszystkie składniki wymieszać z olejem. Doprawić do smaku solą i pieprzem

Wielkanocny mazurek maślany

20 dkg margaryny, 20 dkg cukru, 3 jaja, pół łyżeczki proszku do pieczenia, 25 dkg mąki pszennej, 5 dkg mąki ziemniaczanej 1 opakowanie cukru waniliowego.

Margarynę ucieramy z cukrem i z cukrem waniliowym, stopniowo dodając jaja i pozostałe składniki. Ciasto wyklada-

my na blasze wysmarowanej tłuszczem i wyłożoną pergaminem. Po upieczeniu i wystudzeniu posmarować pomadą pralinową

Pomada pralinowa:

20 dkg masła, 25 dkg cukru pudru, 4 żółtka, 4 łyżki kakao
Utrzeć w misce masło z cukrem pudrem, dodając stopniowo po 1 żółtku. Do dobrze utartej masy dodać kakao i znów dobrze wymieszać. Pomadę posmarować na ostudzonym placku i wyrownać nożem namoczonym w wodzie. Postawić z chłodnym miejscem aby stężała. Mazurek ubrać orzechami i konfiturami.

Babka pończowa

Pół kg mąki, 8 dkg cukru, około 1 szkl. mleka, 4 jaja, 10 dkg masła, szczypta soli, 6 dkg drożdży, cukier waniliowy, tłuszcz do wysmarowania formy, 2 dkg smażonej skórki pomarańczowej

Na poncz: 1/3 l wody, 20 dkg cukru, rum lub aromat rumowy, 1 kieliszek czystego alkoholu

Likier pomadkowy rumowy:

20 dkg cukru, 6 łyżek wody, 1/4 łyżki 3% octu, sok z cytryny lub kwasek cytrynowy do smaku

Dwie foremki do babki wysmarować tłuszczem i wysypać mąką. Drożdże rozetrzeć z łyżką cukru, dodać 10 dkg mąki, trochę mleka i zrobić rozczyń o gęstości dobrej śmietany. zostawić do wyrośnięcia. Masło utrzeć dodając kolejno żółtka, cukier, rozczyń z drożdży i ucierać dalej, dodając po trochę mleka i mąki. Z białek ubić pianę i dodać do ciasta, dodać również skórkę pomarańczową i cukier waniliowy. Ciasto powinno być po wyrobieniu gładkie i lśniące. Formy napętnić ciastem do połowy i zostawić do wyrośnięcia. Gdy wyrosnie wstawić do dobrze nagrzanego piekarnika i piec ok. 1 godz.

Przyrządzić poncz:

cukier zagotować z wodą, dodać otartą skórkę z cytryny lub trochę zapachu cytrynowego, ochłodzić, doprawić do smaku kwaskiem cytrynowym i rumem. Upieczoną babkę wyjąć z formy, lekko ostudzić, gdy ostygnie nakłuć drewnianą szpilką w wielu miejscach i nasączyć ponczem.

Przyrządzić lukier

Cukier zalać wrzącą wodą, dodać ocet, ugotować syrop, lekko schłodzić i ucierać, gdy zacznie bieleć, przyprawić do smaku rumem i sokiem cytrynowym. Lać na ostudzoną babkę cienutkim strumieniem i rozsmarowując pędzelkiem - lukrować

Opracował. sp. d/s wgd
Wiesława Malczewska

HODOWLA MOŻE BYĆ OPLACALNA!

Produkty Kutnowskich Zakładów Farmaceutycznych "Polfa" S.A. zalecane są jako dodatki do pasz i mieszanki witaminowo-mineralne dla wszystkich gatunków zwierząt.

Nasza Firma jest jednym z największych w kraju dostawców premiksów, których jakość i efektywność działania jest gwarantowana.

Używając mieszanek "Polfy" Kutno S.A. osiągniesz przyrost masy ciała Twoich zwierząt oraz ich dużą odporność na choroby (instrukcja dawkowania na każdym opakowaniu).

PYTAJ O:

*POLFAMIX®
*POLFAMIX® SUPER
*SUPERKONCENTRATY
*KONCENTRATY
*LEKI WETERYNARYJNE

KUP, PRZYWIEŻ, STOSUJ!

Producent: Kutnowskie Zakłady Farmaceutyczne "Polfa" S.A.
Wytwórnia Premiksów
99-300 Kutno ul. Skłęczkowska 16
tel. 470-41, tlx. 83584, fax. 475-56

Najbliższa hurtownia patronacka
"Polfa" Kutno S.A.

Spółdzielnia Pracy i Obsługi Rolnictwa
"AGROMATEX"
ul. Karowa 5
08-110 SIEDLCE
tel. 241-24; fax 229-91

Ogłoszenia

DENISIUK KRZYSZTOF zam. Horodyszczę ul. Polna 36
tel. Wisznice 1103
Sprzedam kozy mleczne białe

CHALECKI ZDZISŁAW zam. Łosice ul. Zdrowa 17 tel.
572183
Sprzedam wiązałkę typ Z 005/1 Warta 2; cena do uzgodnienia - dmuchawa pozioma

CHROMIEC MARIAN zam. Kornica St. nr 24
Sprzedam kopaczkę ciągnikową. Stan dobry

WALCZUK WOJCIECH zam. Klimy 6
Sprzedam drewno sosnowe w stanie surowym. Cena do ustalenia

MARCINIUK STANISŁAW zam. Biernaty St. 24 gm. Łosice tel. 57-10-01
Sprzedam dom drewniany stan dobry

K
O
M
U
N
I
K
A
T

Wojewódzka Stacja Kwarantanny i Ochrony Roślin w Białej Podlaskiej informuje, że w bieżącym roku obok komunikatów plakatowych wprowadza nową formę w sygnalizacji w sadownictwie na telefon.

Żeby zorientować się jakie komunikaty są aktualne w sadownictwie i poznać ich treść wystarczy zadzwonić w godz. 15³⁰ - 7³⁰ rano na jeden z następujących telefonów:

Biała Podlaska - 43 36 74
Łosice - 57 36 93
Parczew - 54 84 86
Radzyń Podlaski - 52 06 01

Po wysłuchaniu komunikatów i usłyszeniu krótkiego sygnału dźwiękowego można zadać pytanie przez jedną minutę.

DYREKTOR
Wojewódzkiej Stacji
Kwarantanny i Ochrony Roślin
w Białej Podlaskiej

mgr inż. BOGDAN JACHIMCZUK

ROLIMPEX S.A.

w Warszawie

* Oddział w Białej Podlaskiej
ul. Leszczynowa 1
centrala: (0-57) 43-50-21
tel. (0-57) 44-20-36, 44-18-42
telefax: (0-57) 43-51-69, 43-50-95
telex: 863135 RLX pl, 863321 RLX pl

* Zakład Nr 2 w Łosicach
ul. Targowa 8
telefon: (0-57) 57-34-52
telefax (0-57) 57-34-52

PROWADZI SPRZEDAŻ

w hurtowni
spożywczo-alkoholowej:

- * cukru
- * herbaty
- * ryżu
- * tłuszczów roślinnych
- * napojów
- * słodczy

- * śruty sojowej
- * śruty rzepakowej
- * mączki mięsno-kostnej
- * mączki rybnej
- * koncentratów dla trzody
- * mieszanek pełnoporcjowych
- * dodatków paszowych
- * zboża: pszenicy, owsa, żyta, jęczmienia

SKUP

koniczyny czerwonej, seradeli, łubinu, ziemniaków, zbóż

PRZY ZAKUPIE I SPRZEDAŻY WIĘKSZEJ ILOŚCI ISTNIEJE MOŻLIWOŚĆ NEGOCJACJI CEN,
WARUNKÓW PŁATNOŚCI I TRANSPORTU.

Proponuje

korzystanie ze Składu Celnego

Kontraktuje

- * ZIEMNIAKI SADZENIAKI
- * TRAWY NASIENNE (RAJGRAS ANGIELSKI)
- * ROŚLINY MOTYLKOWE (KONICZYNĘ CZERWONĄ, SERADELĘ)

Zaopatruje

rolników w kwalifikowany materiał siewny i sadzeniakowy

„AIDA”

Przedsiębiorstwo Produkcyjno Usługowo Handlowe
21-500 BIAŁA PODLASKA ul. Brzeska 36a tel/fax 43 77 57

... OFERUJE ...

* OPRYSKIWACZE - ciągnikowe zawieszane, połowe

- zbiornik 400 dm³ - wysięg 12 m
- zbiornik 400 dm³ - wysięg 10 m
- zbiornik 300 dm³ - wysięg 12 m
- zbiornik 300 dm³ - wysięg 10 m

**GWARANCJA 18 MIESIĘCY - PEŁNY ASORT. CZĘŚCI ZAMIENNYCH
CENY HURTOWE I DETALICZNE ORAZ SPRZEDAŻ RATALNA**

* NAWOZY WAPNIOWO MAGNEZOWE - (2 asortymenty)

- wapniowo magnezowy 13% MgO - norma S-501
- wapniowo magnezowy 8% MgO - norma S-502

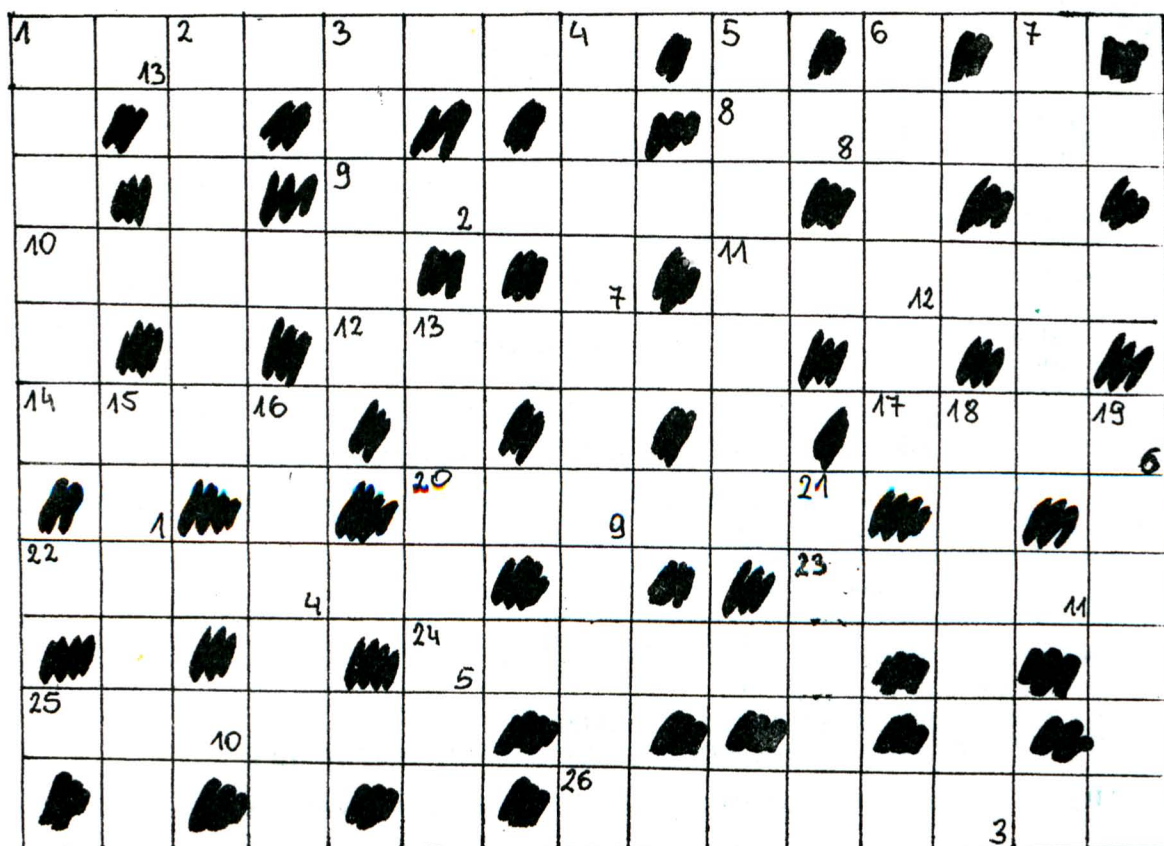
W cenę wliczony transport

* NAWOZY DOLISTNE "AGROSOL", "INSOL", "AGROWITAL" punkt fabryczny - hurt, detal

* KONCENTRATY I PASZE FIRMY CARGILL

MAGAZYN: ul. Gwardii Ludowej - kierunek SIELCZYK - dojazd linią nr 9
Sklep - ul. Brzeska 36a tel. 43-77-57

KRZYŻÓWKA NR 6/95

POZIOMO: 1) całokształt prac np. przy uprawie pszenicy, 8) szkliwo, lakier, 9) rodzaj powierzchni drogowej, 10) kolega szelek, 11) ciągnie wilka do lasu, 12) ryba śledziowata, 14) stres, niepokój, 17) stragan lub ambaras, 20) stary rozklekotany pojazd, 22) bardzo dużo deszczu, 23) urządzenie radiolokacyjne, 24) postura aparycja, 25) włoski reżyser filmowy, 26) zrównanie dnia z nocą

PIONOWO: 1) kadłub, podstawa urządzenia, 2) większe od wsi, 3) pomaga przy chodzeniu, 4) jan współczesny fraszkopisarz, 5) imię męskie, 6) obracak, maszyna potrzebna w tartaku, 7) figura warcabowa, 13) część ciała człowieka, 15) rodak, swojak, 16) domowy kuzyn zająca, 18) jednostka kąta płaskiego, 19) jeden z dwunastu, 21) zimnokrwisty koń pociągowy

opracował: Jerzy Mędra

Hasło z krzyżówki nr 5/95

" WITAJ PIĘKNY MAJU "

ADRES REDAKCJI: Grabanów 21-500 Biała Podlaska
Telefon: Biała Podl. 433792, 433866, 411247,
411255-Dyrektor, telefaks 438198
telex 863330

ADRESY I telefony Rejonowych Ośrodków:
Biała Podl. ul. Żeromskiego 3 tel. 433234
Radzyń Podl. ul. Międzyrzecka 99 tel. 520022
Parczew ul. Piwonii 50 tel. 542474
Łosice ul. Piłsudskiego 6 tel. 572665
Wisznice ul. Warszawska 13 tel. 781411
prosić 249

WYDAWCA: OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO

DYREKTOR: mgr inż. Sokołowski Andrzej Z-ca **DYREKTORA:** mgr inż. Jeleń Stanisław

ZESPÓŁ REDAKCYJNY: K. Kuresza, R. Juszczyk, B. Filatiuk, B. Michalczyk, Cz. Mirczewska,

Matuszewski, A. Strącicka, A. Radzikowska, B. Warda, A. Witek, A. Żurkowska, specjaliści terenowi doradztwa roln. i specj. WGD.

SKŁAD KOMPUTEROWY: M. Zając, A. Mazur

DRUK: I. Wagner - poligrafia ODR. Nr zamówienia /95 nakład 3.200 szt.